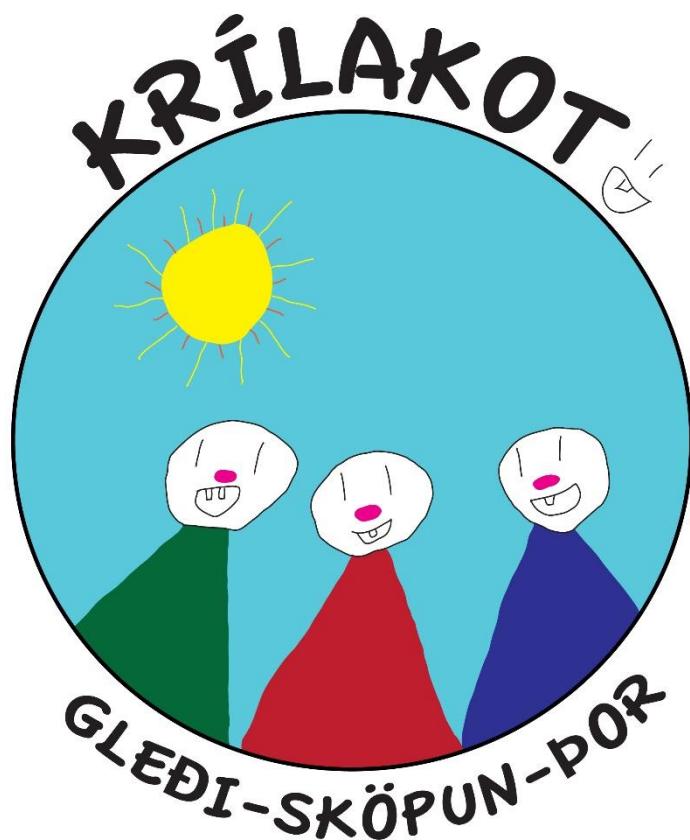


# Námskrá Krílakots

5 ára börn



## Námskrá Krílakots

Krílakot er heilsueflandi leikskóli sem leggur áherslu á málrækt, sköpun, umhverfisvernd og útikennslu í daglegu starfi. Námskrá Krílakots byggir á Aðalnámskrá leikskóla og inn í hana fléttast námsviðin; læsi, heilbrigði og vellíðan, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sjálfbærni og sköpun. Stefna Krílakots er að börnin tileinki sér þessa þætti í gegnum allt nám leikskólans.

Nám barnanna í Krílakoti byggist á að efla alhliða þroska, færni til samskipta og virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum ásamt umhverfi okkar. Gleði og vellíðan barnanna eru grunnþáttur í starfi leikskólans þar sem leitast er við að bjóða upp á næg tækifæri til hreyfingar, útiveru, leiks, samskipta og sköpunar í leik og starfi.

Í leikskólanum er unnið eftir uppbyggingarstefnunni auk þess sem leikskólinn er Grænfánaskóli. Í málrækt er unnið með námsefnið Lubba og Orðaleik.

Námsleiðir leikskólans eru fjölbreyttar en leikurinn er ávallt aðalnámsleiðin og sú sem lögð er mest áhersla á. Í gegnum leikinn öðlast börn reynslu, auka við þekkingu sína, læra að eiga samskipi hvert við annað og ráða fram úr ágreiningsefnum sem upp koma í barnahópnum.

Lögð áhersla á að kennrarar í Krílakoti horfi á námsþarfir barna, styrkleika og leitist við að finna leiðir sem virka fyrir hvern og einn einstakling. Við teljum mikilvægt að allir fái að vera með og upplifi sig sem hluta af skólasamféluginu. Í Krílakoti er haft að leiðarljósi að öll börn óháð getu, kyni, tungumáli og þjóðerni séu jafn rétthá og fái sömu tækifæri í leikskólanum.

## **Uppbyggingarstefnan**

Uppeldi til ábyrgðar - uppbygging sjálfssaga er hugmyndafræði sem miðar að því að úta undir ábyrgðarkennd og sjálfstjórn barna og unglings og þjálfa þau í að ræða um tilfinningar og átta sig á þörfum sínum. Aðferðin er kennd við Diane Gossen frá Kanada, en hún hefur þróað aðferðina og kennt hana víða um heim.

### **Markmið:**

- Að rækta og efla sinn innri áhuga
- Að bera ábyrgð á eigin námi
- Að læra leiðir til að hafa stjórn á eigin hegðun
- Að sinna þörfum sínum af ábyrgð gagnvart sjálfum sér og öðrum
- Að bera ábyrgð á eigin mistökum, leiðréttu þau og bæta fyrir þau
- Að börnin séu þau sjálf - þær manneskjur sem þau vilja vera

### **Viðmið:**

- Að börnin þekki tilgang og geti notað litakarlana til að stjórna hegðun sinni
- Að börnin þekki og kunni reglurnar, göngum inni í röð með stél, nota innirödd, hafa hendur og fætur hjá sér, kennarastóll er fyrir kennara, allir er jafnir óháð stöðu, þjóðerni, kyni og aldri
- Að tala á uppbyggilegan hátt við börnin
- Að börnin þekki og fari eftir reglum deildarsáttmálans
- Að börnin þekki og geti nýtt sér sáttaleiðina þegar upp koma árekstrar

### **Mat:**

- Matslisti samkvæmt uppbyggingarstefnuunni

### **Áhersluatriði í uppbyggingarstefnuunni**

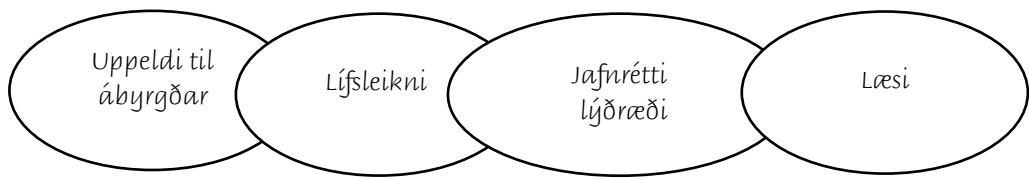
Það sem Uppbyggingarstefnan leitast við að ná fram hjá einstaklingum er:

- Að efla ábyrgðarkennd
- Að efla sjálfstjórn
- Að læra að tala um tilfinningar
- Að geta átt að sig á þörfum sínum
- Að læra af mistökum sínum

### **Kennsluskipulag**

Uppeldi til ábyrðar er hluti af daglegu starfi okkar í leikskólanum. Farið er yfir þarfirnar skipulega í hópastarfi yfir veturinn. Hver deild gerir sáttmála þar sem reglur deildarinnar eru ákveðnar af kennurum og barnahópnum. Þessar reglur eru svo samþykktar af öllum á deildinni. Allir starfsmenn fá reglurnar og lita karlana á hálsbandi til að nota í starfi.

## Uppbyggingarstefnan í Krílakoti



### Leiðir að markmiðum á Hólakoti

Uppeldi til ábyrgðar	Lífsleikni	Jafnrétti/lýðræði	Læsi
Kenna börnunum reglur leikskólangs.	Gefa börnunum góðan tíma til að leika sér.	Efla ábyrgðarkennd hópana. Fara yfir orsök og afleiðingu.	Börnin þekki helstu umferðamerki og umferðareglur.
Notast við litakarlana grænan, gulán og Rauðan.	Veita börnunum tækifæri á að tjá sig.	Leggja áherslu á að allir eigi að fá tækifæri til að vera þeir sjálfir.	Efla útkennslu t.d. fara í fjöruferðir, gönguferðir eða heimsóknir í fyrirtæki.
Kenna börnunum að tala á uppbyggjandi hátt.	Sjálfsþjálp (sjálfbjarga á salerni, sjálfbjarga í fataherbergi, við matarborð o.fl.).	Spjalla í hópastarfi. Gefa börnunum tækifæri til að tjá sig og kenna þeim að hlusta á aðra.	Vinna áfram með hugmynair barnanna með því eflum við ábyrgðarkennd.
Börnin læri lausnamiðlun í gegnum sáttarleiðina.	Kenna börnunum að taka við og gefa hrós. Leggja áherslu á góð samskipti.	Börnin fái tækifæri til að velja sér viðfangsefni, hvar þau vilja leika sér og með hverjum.	Pjálfa myndlestur og vinna með orðamynndir.
Útbúin sé deildarsáttmáli með börnunum.	Vinna með deildarsáttmálann.	Kenna börnunum að setja sig í spor annarra, lesa í tilfinningar og bera virðingu fyrir náunganum.	Undirbúa börnin fyrir grunnskólagöngu, skoðunarferðir í skóla, íþróttahús og fl.
Kenna börnum hvað mitt og þitt hlutverk er í leikskólanum (sjá)		Börnin fái tækifæri til að skapa á eigin forsendum (tökum ekki fram yfir hendur þeirra, þau skapa sjálf t.d. perla, mála, klippa og fl.).	Vera í samstarfi við Kátakot.
		Hjálpa börnum að finna leiðir til að leiðréttu mistök.	Fara í heimsókn á bókasafn og byggðarsafnið.

## Málrækt

Málrækt er samofin daglegu starfi í leikskólanum en einnig er unnið með ýmis verkefni sem miða að því að auka skilning og hæfni barna til að tjá sig og koma hugmyndum sínum á framfæri.

Í Krílakoti er fjöldi barna sem tala fleiri en eitt tungumál og hafa annað móðurmál en íslensku. Öll börn sem eiga sér annað móðurmál en íslensku fara í málörvunartíma og er fylgst vel með málþroska þeirra sem og allra barna í leikskólanum. Við erum að vinna verkefni sem heitir LAP sem miðar að því að efla málþroska og tungumálakunnáttu barnanna. Tungumál barnanna eru sýnileg og blandast inn í verkefnavinnu í samvinnu við foreldra að erlendum uppruna.

### Markmið málræktar eru:

Að gefa börnum tækifæri á að kynnast tungumálinu og möguleikum þess á fjölbreytilegan hátt í leik og starfi.

### Markmið:

- Að efla orðaforða
- Að efla skilning
- Að efla tjáningu
- Að efla hljóðkerfisvitund

### Viðmið:

- Að leggja inn nýjan stafog orð tengdu LUBBA í hverri viku
- Að öll börn fari í markvissa málörvun einu sinni í viku.
- Að lesið sé fyrir öll börn á deildinni daglega.
- Að öll börn taki þátt í samverustund daglega þar sem unnið með málið á fjölbreyttan hátt

### Mat:

- Niðurstöður út TRAS og MIO

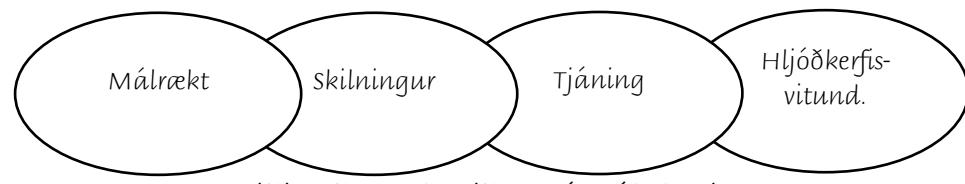
### Námsleiðir:

Í daglegu starfi og leik gefast mörg tækifæri til að vinna með málið t.d. í gegnum umræður, hlutverkaleiki, samverustundir, borðvinnu, skipulagt starf og lestur. Í dagsins önn er unnið með orðaforða barna með því að setja orð á athafnir og hluti. Málræktin fléttast inn í allt starf leikskólans.

### Kennsluskipulag:

Unnið er með málrækt í leikskólanum bæði í gegnum dagleg samskipti en einnig í samverustundum og skipulögðum tínum. Í hópastarfí og málörvunartínum fer fram markviss vinna með málið þar sem ákveðin verkefni eru tekin fyrir sem tengjast málrækt, stærðfræði og vísindum. Námið er miðað að aldri og þroska barna og mikið lagt upp úr að námið fari fram í gegnum leik. Daglega er lesið fyrir börnin í litlum og stórum hópum og kenndar vísur, þulur og sönglög.

## Málrækt í Krílakoti



Leiðir að markmiðum á Hólakoti

Málrækt	Málskilningur	Tjáning	Hljóðkerfisvitund.
Lesa og syngja með börnunum daglega. Segja sögur án bóka og fá þau til að segja sögur.	Lesa bækur, útskýra erfð orð ræða um innihald bókanna, spá fyrir um framhaldið. Skoða bókakápur og myndir í bókum.	Kenna börnunum að svara algengustu spurningum sem börn á þeirra aldrí eru spurð að.	Klappa samstöfur í nöfnum og hlutum.
Vinna með Lubba. Allir á deildinni eiga sitt Lubbatákn. Kenna lagið og táknið. Skoða hvaða orð byrja á staf vikunnar. Vinna með hljóðakassana. Vinna með lítinn og stóran staf, bæði staf og hljóð.	Kenna hugtök: Eiginleikahugtök, staðsetningarhugtök, túmahugtök, andstæð hugtök og lýsandi hugtök.	Óbein leiðréttung, herma eftir með réttri orðaröð og framburði.	Æfa hlustun, með lestri og leikjum.
Myndrænt dagskipulag alltaf sýnilegt fyrir börnin. Lýsandi myndir. Settar upp í lesátt. Taka niður þegar eitthvað er búið.	Vinna með orðaforða. Taka sérstaklega fyrir lýsingarorð.	Lengja setningar barnanna með því að endurtaka það sem þau segja og bæta inn meiri upplýsingum.	Vinna með athyglis- og minnisleikir.
Vinna með spil, myndir og málræktarefni sem til er úr daglegu starfi.	Vinna með vísur/þulur úr vísnabókum.	Kenna börnunum samræðu, horfa í augu, hlusta og tala til skiptis.	Vinna með rím á fjölbreyttan máta.
Myndrænn stuðningur við hegðun (litakarlarnir).	Vinna með yfirhugtök og œfa börnin í að flokka eftir þeim.	Tjá sig fyrir framan hóp.	Kenna börnunum muninn á orðum og stöfum.
Setja orð á allar athafnir og hluti.	Kenna tímaröð: Fyrst, svo og í þriðja lagi.	Setja orð á hluti og athafnir.	Vinna með stafina á fjölbreyttan hátt og vinna með hljóðin þeirra. Greina hljóð í orðum.
	Kenna heiti daga og mánaða.	Vinna með tjáningu, t.d. hvað gerir þú ef, eða hvað gerir þú þegar...spurningum. Leita lausna.	Setja orð saman og taka þau sundur.
	Vinna með örsögur.	Sögugrunnurinn. Vinna með myndir og orð, búa til sögur. Setningamynndun.	Kenna börnunum að skrifa nafnið sitt.
	Kenna alla liti.	Tónlist: Vinna með hrynjanda / takt.	

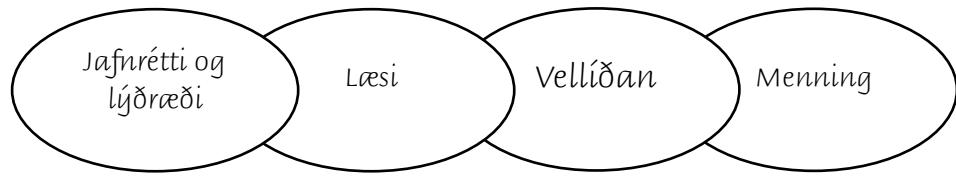
## Vísindi



Leiðir að markmiðum á Hólakoti

Bernskulæsi	Stærðfræði	Vísindi
Gera ritmál sýnilegt.	Vinna með 6 form og samanburðahugtök fyrir fjölda, þyngd, lengd og aðrar stærðir. Barnið geti bent á ferhyrning, þríhyrning og hring en Notar fjöldahugtök rétt.	Rannsaka lífríkið með smásjá. Skoða hvernig dýr og plöntur þroskast.
Hafa pappír og skriffað gengileg.	Barnið læri að fara eigin leiðir í lausnaleit. Vinna með í gegnum samræður að finna lausnir á stærðfræðilegum viðfangsefnum.	Blanda liti
Gera bókum hátt undir höfði í starfinu og kunni að bera virðingu fyrir bókum.	Vinna með lengd og þyngd með hefðbundnum mælitækjum. Barnið geti þúslað 40 bita þúsluspil.	Kynna fyrir þeim ýmisleg verkefni tengt vísindum eins og t.d. vinna með vatn, rafmagn o.fl.
Lesa alls kyns efni fyrir börnin, kenna þeim að hægt er að lesa ritmál hvar sem það kemur fyrir.	Barnið læri að búa til mynstur og geti sjálf faldið áfram með einfalt mynstur (t.d. perl).	Vinna með myndvarpa
Hvetja börnin til að nota ritmál í gegnum leik með stafakubba, Lubba-verkefni og efniviður sér fjölbreyttur og aðgengilegur.	Vinna með talnaröðina eitthvað áleiðis í tveggja stafa tölur. Getur talið til baka frá 20. Læri að nota raðtölur a.m.k upp í fimmti. Læri að lesa tölur a.m.k upp í 20 og nokkrar fleiri tveggja stafa tölur. Vinna með að skrifnað nokkra tölustafí. Börnin hafa talnaröð upp í 100 sýnilegt.	Barnið læri að þekkja götuheiti á Dalvík og átta sig á hvernig kort virkar. Barnið læri að þekkja áttirnar (áttavita)
Börnin hafi myndrænt skipulag sýnilegt.	Barnið læri að búa til hóp í samræmi við gefinn fjölda. Bæta einum/ tveimur við og taka einn/ two af. Barnið læri að skipta nokkrum hlutum jafn á milli 2-4 barna.	Barnið læri að þekkja hugtökin, í gær, í dag, á morgun, vikudaga og mánuði. Byrjar að átta sig á hvernig klukka virkar.
Vinna með spil, myndir og málræktarefni sem til eru í leikskólanum.	Barnið læri að notast við Numicon kubbana til að efla þau í stærðfræði.	
	Barnið geti teiknað manneskjú með ýmsum smáatriðum.	

## Fjölmennung í Krílakoti



### Leiðir að markmiðum á Hólakoti

Jafnrétti og lýðræði	Læsi	Velliðan	Menning
Frelsi til að vera maður sjálfur. Enginn er eins.	Bjóða upp á söng og pólskar samverustundir einu sinni í viku. Finna lög og texta á fleiri tungumálum.	Jákvæð dagleg samskipti.	Læra t.d. Meistari Jakob á tungumálum þeirra sem eru í barnahópnum hverju sinni og skoða þjóðfánana.
Vinna með einfaldar sögur sem fialla um jafnrétti og mannréttindi.	Myndrænt dagskipulag sýnilegt fyrir börnin.	Læra að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum.	Fræða börnin um hefðir í hverju landi.
Kenna börnunum að tjá skoðanir sínar án þess að særa aðra.	Myndrænn stuðningur við hegðun.	Kenna félagshæfni, leik og samskipti.	Fara í heimsókn t.d. á söfn, tónlistaskóla og ýmsar sýningar.
Efla börnin sem einstaklinga, fá þau til að horfa á sig og aðra með jákvæðum augum.	Vinna með spil, myndir og málræktarefni af Veggnum í daglegu starfi.	Efla sjálfstæði einstaklingsins.	Barnasáttmáli sameinuðuþjóðanna.
Spjalla í hópastarfi. Gefa börnunum tækifæri til að tjá sig og kenna þeim að hlusta á aðra og biða.	Vera vakandi fyrir að grípa hugmyndir barnanna og vinna með þær áfram.	Kenna börnunum að setja orð á tilfinningar og bregðast við þeim.	Kenna þeim um mismunandi menningu í skólum.
Kenna börnunum að taka við hrósi og gefa hrós.	Fara í vettvangsferðir og skoða nánasta umhverfi.		
Gera atkvæða greiðslur og kenna þeim að meiri hlutinn ræður.	Fara á bókasafn, fá einhvern til að lesa bækur á tungumáli barnanna.		
	Börnin átti sig á að það séu fleiri stafróf en íslenska.		

## **Heilbrigði og vellíðan**

Krílakot er heilsueflandi leikskóli. Í leikskólanum er heilsuefling höfð að leiðarljósi. Markmið með heilsueflandi leikskóla er að venja börn strax í barnæsku við heilbrigða lífshætti með það í huga að þeir verði hluti af lífsstíl þeirra til framtíðar. Lögð er áhersla á hreyfingu, fræðslu og að börnin fái hollan og næringarríkan mat úr sem flestum fæðuflokkum daglega.

### **Markmið heilsueflandi leikskóla er:**

- Að stuðla að andlegri og líkamlegri heilsu og vellíðan barna
- Að stuðla að heilsueflingu með áherslu á næringu, hreyfingu og listsköpun í leik
- Að börnin öðlist félagslega vellíðan

### **Viðmið:**

- Að öll börn fari í útivist einu sinni á dag
- Að öll börn fari í skipulagða hreyfistund einu sinni í viku
- Að boðið sér upp á ávexti daglega
- Að öll börn fari einu sinni í viku í útikennslu, lengd fer eftir aldri barnanna

### **Mat:**

- Fylla út matslista í þroskaslistum

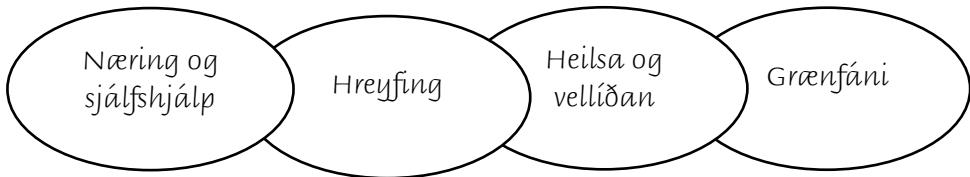
### **Námsleiðir:**

Heilsueflandi leikskóli leggur sérstaka áherslu á að vinna með átta lykilþætti sem tengjast skólastarfínu. Þeir eru: hreyfing, mataræði, geðrækt, öryggi, tannheilsa, fjölskylda og nærsamfélag.

### **Kennsluskipulag:**

Öll börnin fara daglega í útiveru og 2 elstu deildarnar fara í göngu/vettvangsferðir minnst einu sinni í viku. Hinrar 3 deildarnar fara í vettvangsferðir eins oft og kostur er. Vikulega fara börnin í hreyfistund í sal þar sem unnið er að ákvæðnum markmiðum. Í leikskólanum eru settar upp þrautabraudir, farið í hreyfileiki og íþróttir og sund. Fræðsla um hollt mataræði og heilbrigða lífshætti fer fram í daglegu starfi en einnig í gegnum verkefnavinnu og hópastarf. Unnið er að því að auka vitneskju barna um líkamann, styrkja sjálfsmýnd þeirra, stuðla að betri hreyfifærni og mikilvægi slökunar og hvíldar. Lögð er áhersla á jákvæð samskipti og að börn og kennarar sýni hvert öðru umhyggju í leik og starfi. Einig er lögð áhersla á að kenna börnum umhirðu sem við kemur hreinlæti, matmálstínum og umgengni.

## Heilsueflandi leikskóli og Grænfáni í Krílakoti



### Leiðir að markmiðum á Hólakoti

Næring og sjálfshjálp	Hreyfing	Heilsa og vellíðan	Grænfáni
Hvetja börnin til að smakka allan mat.	Fara í íþróttahúsið einu sinni í viku í markvissa hreyfingu.	Tannverndarvika einu sinni á ári.	Vinna verkefni tengt umhverfisvernd.
Hafa veggspjöld með fæðuhring og matardiski sýnilegt.	Sundkennsla að hausti og vori.	Dagleg útivera.	Efla meðvitund barnanna um vatns- og rafmagnsnotkun.
Hvetja börn til að nota hníf og gaffal.	Hreyfileikir úti og inni fara í salinn einu sinni til tvísvar í viku.	Auka líkamasvitund barnanna með því að kenna þeim heiti á líkamshlutum.	Efla umhverfisvitund barnanna með því að flokka og tína rusli.
Hvetja börnin til að smakka alla ávexti sem koma í ávaxtastund og nónhressingu ásamt grænmeti í hádegismálum.	Farið sé í útikennslu einu sinni í viku.	Jákvæð samskipti Bera virðingu fyrir öðrum og okkur sjálfum.	Hnattrænt jafnrétti Vinna með barna sáttmálann og skoða hvort allir búi við sömu aðstæður og börnin sjálf.
Fara í vettvangsferðir í verslun og skoða hvað er til af matvörum.	17. júní – skruðganga.	Fara eftir reglum.	Vinna með virðingu fyrir umhverfinu t.d. hvað gerist ef við flokkum ekki ?
Æfa sig í að klæða sig í og úr útifötum og ganga frá útifötum í hólfid sitt.	Hafa markvissar gönguferðir þar sem áhersla er lögð á að þjálfa þol, jafnvægi og styrk.	Efla sjálfstraust.	Nýta efnivið til fulls (ekki eyða óþarfa pappír og fl.).
		Kenna börnumum mikilvægi hreinlætis.	Ekki láta vatn renna að óþörfu (skrúfa fyrir vatn þegar það er ekki í notkun).
			Stuðla að sparnaði á orkunýtingu (slökkva ljós í herbergi sem ekki er í notkun).

## **Sköpun**

Börn hafa mikla þörf fyrir að skapa. Sköpunargleðin og ímyndunaraflíð fá best að njóta sín í gegnum leik með fjölbreyttan efnivið. Sjálfst sköpunarferlið skiptir meira máli en útkoman þ.e.a.s. að fá að prófa sig áfram með efnivið, gera tilraunir og þjálfa upp færni á eigin forsendum. Sköpun getur farið fram í gegnum leik, umræður, hreyfingu, tónlist, leiklist, myndsköpun, dans o.s.frv.

### **Markmið:**

- Að efla forvitni og sköpunargleði barna.
- Að ýta undir sjálfstraust og ímyndunarafl barna.

### **Viðmið:**

- Að börnin þori að pruфа sig áfram með hin ýmsu efni sem í boði eru til sköpunar
- Að börnin prófi sig áfram í gegnum leik og skapi þannig sinn œvintýraheim.
- Að börnin taki daglega þátt í söngstund.

### **Mat:**

- Fylla út í þroskalista.

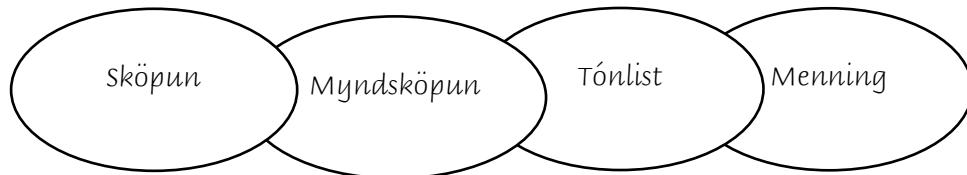
### **Námsleiðir:**

Sköpun er hluti af heilsustefnunni og stór þáttur í leikskólastarfínu. Í daglegu starfi er unnið með myndlist, tónlist og önnur listform eftir því sem við á. Lögð er áhersla á að börnin fái tækifæri til að prófa sig áfram, gera tilraunir, þjálfa upp færni og efla sjálfstraust. Leikurinn er skapandi námsleið, í gegnum hann geta börn prófað sig áfram og skapað œvintýraheima.

### **Kennsluskipulag:**

Að minnsta kosti einu sinni í viku fara börnin í listasmiðju þar sem unnið er með fjölbreyttan efnivið á skapandi hátt. Í hópastarfi er unnið með sköpun á markvissan hátt þar sem börnin eru hvött til skapandi hugsunar og sjálfstæðra vinnubragða. Fastir liðir á hverjum vetri eru t.d. vinna með tónlist, jólagjafir handa foreldrum, listsköpun út frá þemum vetrarins og hugmyndaflugi barnanna. Stundum fræðast hugmyndir í dagsins önn sem unnið er með í leik og starfi. Í daglegu starfi hafa börnin aðgang að skriffrerum, skærum, litum, pappír og öðrum efniviði sem þau geta notað við sköpun inni á deild.

## sköpun í Krílakoti



### Leiðir að markmiðum á Hólakoti

Sköpun	Myndsköpun	Tónlist	Menning
Börnin fái tækifæri til að skapa í gegnum frjálsan leik.	Börnin vinni að myndsköpun með fjölbreyttum efnivið 1 sinni í viku.	Söngstund daglega. Í söngstund er unnið með þulur, ljóð, rím og sönglög.	Fara í reglulegar heimsóknir á Dalbæ og syngja fyrir heimilisfólk þar.
Kenna grunnfæri í hlutverkaleik.	Börnin vinni sköpunarverkefni tengt þema einu sinna á ári.	Börnin vinni með takt t.d. klappa nöfnin sín.	Fræða um ýmsar hefðir og venjur.
	Börnin vinni finhreyfingaverkefni (teikna og klippa).	Börnin fái tækifæri til að prufa hljóðfærin sem til eru í leikskólanum.	Grenndarkennsla Umhverfið í kringum okkur.
		Samstarfvið tónlistarskólanum.	Fræða börnin um íslenskar hefðir og venjur.
		Börnin fái tækifæri til að hlusta á mismunandi tegundir tónlistar.	Skoða íslandskort og alheimskort.
		Börnin búi til einhvers konar hljóðfæri t.d. hristur.	